

Heti környezet- és természetvédelmi szemle (2018. június 28.)

(Részletek)

ÖKOPOLITIKA

A **környezetvédelmi** kérdések, problémák mindig **globális** jellegűek, határon átívelők, ezért a **megoldásnak** is mindig közösnek kell lennie – mondta **Nagy István** agrárminiszter a visegrádi négyek környezetvédelmi találkozáján. **A magyar környezetpolitika kiemelt célja**, hogy az ország gazdasági fejlődése a **természeti erőforrások** és értékek **megőrzése**, valamint fenntartható hasznosítása mellett menjen végbe, továbbá érvényre jusson az Alaptörvényben is megfogalmazott egészséges környezethez való jog.

A **JP Morgan** a **Yale** Egyetem 2018-as **Környezetvédelmi Teljesítmény Indexe** alapján, amely számos környezetvédelmi tényezőt egyszerre ragad meg (pl. levegőtisztaság, erdők aránya, halászat, vízkezelés, klímavédelem és energiatermelés) értékelt **13 feltörekvő** piaci országot. A rangsor első helyein a **bolgárok, csehek, horvátok után Magyarország** következik, és utánunk jönnek a románok és lengyelek. A rangsor legvégén kullog Dél-Afrika a vízkezeléssel, tisztítással és levegőtisztasággal kapcsolatban kapott alacsony pontszámok miatt. (*portfolio.hu*)

KÖZLEKEDÉS-ÖKOLÓGIA, LEVEGŐTISZTASÁG, ZAJVÉDELEM

A XX. kerületi Ady Endre tér mellett mindennapos gyakorlat, hogy a végállomáson a **buszok** gyakran tíz-húsz percig is **járó motorral** várakoznak, csupán **pár méterre a házaktól**. A környéken élők az elmúlt években sokszor jelezték a problémát a BKK-nak, de megoldás az elmúlt öt évben még nem született. (*TV2 Tények*)

Egy brit kutatás szerint a **gyerekek 30** százalékkal **több kipufogógázt** lélegeznek be, mint a felnőttek – egyszerűen azért, mert alacsonyabbak náluk. A Global Action Plan nevű jótékonyági szervezet tanulmánya szerint a gyerekek vannak legközelebb az autók kipufogócsövéhez, ezért több káros anyag juthat a szervezetükbe. A dugókban elakadt autókban ülő gyerekek esetében a helyzet még rosszabb: ők kétszer annyi káros anyagnak vannak kitéve, még azokhoz képest is, akik forgalmas utak mellett gyalogolna. (*index.hu*)

KLÍMAVÁLTOZÁS, SZÉNDIOXID, ENERGIATAKARÉKOSSÁG

2012-ig az **antarktisi olvadás évente 0,2 milliméterrel emelte** a világ **óceánjainak** a szintjét, és semmi sem utalt az olvadás ütemének változására. **2012 óta** a korábbi **háromszorosa**, azaz évi 0,6 milliméter vízszintemelkedés írható az Antarktisz számlájára. A 2016-ban készült számítógépes modell arra a következtetésre jutott, hogy egyedül az Antarktiszról annyi jég olvad le 2100-ig, hogy emiatt a tengerszint két méterrel emelkedik meg. Nem biztos, hogy az valósul meg, amit egy számítógépes program megjósol. Az Antarktisz 1992 és 2017 között 3000 milliárd tonna jeget veszített. Szinte az összes a Nyugat-Antarktiszról származott, ahol a jégtakaró messze benyúlik az óceánba, ezért a felmelegedésnek jobban ki van téve. (*MI 21*)

TERMÉSZETVÉDELEM, TÁJ- ÉS FÖLDVÉDELEM

Ábrahámhegyen sok más szomszédos **Balaton-parti** faluval együtt megelégték a **vaddisznók invázióját**. **Vella** Zsolt polgármester arról is tud, hogy Révfülöpön, Balatonszepezden és más Balaton-parti falvakban már **aláírásokat** is gyűjtenek a lakók a vaddisznó-invázió miatt. A helyiek szerint korábban is meglátogatták a lakott területet a vadak, de az akkori vadásztársaság mindent elkövetett, hogy megelőzzék a dülő, csámcsogó állatok rohamát. A mostaniak azonban a fülük botját sem mozdítják. Másfél évvel ezelőtt ugyanis új vadásztársaság vette át a térségben a vadászati jogot. (hvg.hu) **Salgótarján** egyik lakótelepén az arra járó autókra fittyet hányva, nyugodtan sétálgatott egy népes **vaddisznókonda**. (ATV)

Heltai Miklós, a Szent István Egyetem dékánhelyettese szerint **számos** olyan **faj**, ami **korábban** kifejezetten **veszélyeztetett** volt, egyszer csak magához tért, és **elkezdett szaporodni**. Három évvel ezelőtt jelent meg egy európai összesítés a **Rewilding Europe**, Visszavaduló Európa címmel, ami nagyon sok ilyen fajt mutatott be, közte nagy ragadozókat is, **medvét, farkast, aranyakált**, amelynek **állományai** és elterjedési **területei** hosszú idő után újra **növekedni** kezdtek. A jelenség mögött valószínű általános ökológiai okok találhatók. A 21. század elején **Európa élőhelyei stabilizálódtak**, hirtelen nagy változások nincsenek benne. Mezőgazdasági és erdőterületeink nagyjából állandóak, viszonylag állandó a technológia. Egy állandó élőhelyhez az **alkalmazkodni képes fajok**, mint a nagy ragadozók, tudnak alkalmazkodni. Apránként **megszoktak** egy **új környezeti feltételrendszert**, és először az állományaik, majd az elterjedési területük is növekedni kezdett.

Az Európai **Bizottság** tudományos szolgálata közzétette az **elsivatagosodást** bemutató **világatlasz** új kiadását, amely szerint a népességnövekedés és a fogyasztási szokások változása minden korábbinál nagyobb nyomást gyakorolnak a Föld természeti erőforrásaira. A **talajromlás** jelenleg a **földterületek** több mint **75** százalékát érinti, 2050-re ez 90 százalékra nő. A probléma **Afrikában** és **Ázsiában** a **legsúlyosabb**. A felgyorsult erdőirtás miatt nehezebb lesz mérsékelni az éghajlatváltozás hatásait. Becslések szerint 2050-re a szűkös talajerőforrásokból eredő problémák akár 700 millió embert is arra kényszeríthetnek, hogy elhagyják lakóhelyüket. (*greenfo.hu*)

VÍZÜGYEK, SZENNYVÍZ

A korai meleg és a jó vízminőség miatt **ugrásszerűen nőtt** a **hínár** mennyisége a **Balatonban**. **Tóth** Viktor limnológus szerint a gyors hínárosodás oka a csökkenő algaszám, az egyre tisztább, áttetszőbb víz és a rendkívül meleg tavaszi időjárás. A hínárosodás a tó **ökológiai** állapotának **stabilabbá** válását is jelenti. (*MI 27*)

VITATOTT BERUHÁZÁSOK, HULLADÉK

A **környezeti problémák**, például hulladéklerakók **lakossági bejelentését** jelentősen megkönnyítő internetes portál indult **Enviro-Mind** néven. A már beküldött észlelések rendszerezetten, **térképes** formában található a honlapon, mutatva, hogy melyek a legjellemzőbb gondok az egyes régiókban. Ezáltal az illetékes hivatalok is könnyebben végezhetik el a szükséges vizsgálatokat. **Erdős** Gergely, a weboldal egyik alapítója, az **iASK** vezető kutatója szerint a program megalkotói olyan **önkormányzati, állami** és **ipari együttműködések** kialakítására is törekednek, amelyek segítséget nyújtanak a döntéshozóknak összeszedni azokat az észleléseket és méréseket, amelyek biztosíthatnák a legfontosabb információkat a lakosságot érintő problémákról. A feltárt összefüggések alapján automatikus értesítéseket, riportokat szeretnénk küldeni a településvezetőknek, a hatóságoknak. A rendszerhez hamarosan csatlakoztathatók lesznek külső, automatizált mérőeszközök is. Egy hasonló

kezdemenyezés – a hulladekvadasz.hu – a bejelentések mellett szemléletformálással is foglalkozik.
(MI 23)